

Az ismeretkör: Pedagógia.

Kredittartománya: 6 kredit

Tantárgyai:

- 1) Cigány népismeret és tantárgy-pedagógia 1.
- 2) Cigány népismeret és tantárgy-pedagógia 2.

Tantárgy neve: Cigány népismeret és tantárgy-pedagógia 1.
Neptunkódja: TCRANB2001, TCRALB2001

Kreditértéke: 4

A tantárgy **besorolása:** kötelező

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 50%elmélet-50%gyakorlat

A tanóra típusa: elmélet+gyakorlat, és **óraszám:** 2 elm. + 2 gyak. az adott félévben

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó **további módok, jellemzők:**

- a szorgalmi időszak heteire lebontott és minden órára részletesen kidolgozott tematika
- az előadások témaköreinek ppt-i (elérhetőek közös elektronikus felületen)
- a feladatok, a kidolgozásuk, és értékelésük részletes szempontsora

A számonkérés módja: **gyakorlati jegy**

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó **további módok:**

Feladatok:

- **interjúkészítés** megadott szempontok alapján a 2 téma egyikéből:
 - A roma gyerekek integrálásának lehetőségei az iskolában
 - A cigány szokások szerepe az iskolai nevelésben
- **prezentáció** a kiadott témakörök egyikéből, **opponensi értékelés, önértékelés, oktatói visszajelzés**
 - **tervezetírás csoportmunkában** kiadott témakör alapján (választott cigány szokás beépítése az iskolai nevelési folyamatba projektnap vagy témahét keretében); közös értékelés

A tantárgy **tantervi helye:** 6. félév

Előtanulmányi feltételek: -

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A Magyarországon élő nemzetiségek. A cigányság története.
A cigány család szerkezete, hierarchiája. Generációk együttélése. A rokoni kapcsolatok Emberi viszonyok szélesebb spektruma. Egyéni és közösségi hasonlóságok, különbségek. Cigányközösségek bemutatása. Szűkebb és tágabb környezet.
Kereset kiegészítő tevékenységek. Növénygyűjtés, bajelhárítás, orvoslás.
A cigányok vallásossága. Egyházi ünnepek, szertartások, viselkedési módok.
A cigány közösségek életét meghatározó íratlan szabályok. A vajdák szerepe.
Sajátos igazságszolgáltatási mód: a Romani Kris, a cigány törvény.
Hazai autodidakta (naiv) és professzionális (képzett) cigány képzőművészek
Cigányzene a történelmi Magyarországon (híres bandák, zenészek, életutak, életművek).
Tánc típusok: szóló (férfi, női), páros, botoló, cigánycsárdás.
Cigánytelepek-cigányközösségek bemutatása egyéni élmények, képek alapján.

A **2-5** legfontosabb **kötelező**, illetve **ajánlott irodalom** (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom:

- Kemény István (szerk.): A magyarországi romák. Változó világ 31. Press Publica, Bp., 2000. ISBN 9789639001473
- Dr. Karsai Ervin - Rostás- Farkas György: Cigányok hiedelemvilága. Cigány tud. és Műv. Társ. Bp. 1992. ISBN 9630415658
- Kovalcsik Katalin (szerk.): Tanulmányok a cigányság társadalmi helyzete és kultúrája köréből BTF-IFA-MKM 2002. ISBN 963 8323 256
http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszag_i_nemzetisegek/romak/tanulmanyok_a_c_igany_sag_helyzete/pages/000_konyveszeti_adatok.htm

Ajánlott irodalom:

- Fraser, Sir Angus: A cigányok. Osiris Kiadó, Budapest, 1996. ISBN 963-389-618-5
- Stewart, M. S.: Daltestvérek - T - Twins Kiadó, MTA Szociológiai Intézet, Max Weber Alapítvány 1994. ISBN 963 7977 55 4
- Szuhay Péter: A magyarországi cigányok kultúrája; etnikus kultúra vagy a szegénység kultúrája. Panoráma Budapest, 1999 ISBN 963 243 834 5

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.
- Rendelkezik 6-12 éves gyerekek, gyermekcsoportok és környezetük megismerésére, az őket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudással.
- Ismeri a tanulási, nevelési környezet szerepét, tisztában van az inkluzív nevelés lehetőségeivel és módszereivel az első hat iskolaévben
- A tanulás sajátosságainak ismerete alapján képes az adott életkori sajátosságok figyelembevételével a célok, tartalmak és tevékenységek, folyamatok, valamint egyéni tanulási utak tervezésére, megvalósítására.
- Ismeri szakterületének digitális ismeretszerzési eszközeit, IKT-technikáit és problémamegoldási módszereit.

b) képességei

- A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6-12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.
- Képes közösségi értékek közvetítésére, a gyermekközösség alakítására.
- A gyerekek családjával kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatot alakít ki, szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, képes a nevelést érintő kérdésekben a családokat támogatni.
- Szakterületén rendelkezik a hatékony elektronikus információkeresés, információfeldolgozás, információkutatás, információközvetítés ismereteivel, az elektronikus forrásokat használja.

c) attitűdje

- Tevékenységét a 6-12 éves gyerekek fejlődésének támogatása iránti elkötelezettség irányítja.
- Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.
- Tanítói tevékenysége minden területén elkötelezett a különböző szociokulturális környezetből érkező, a sajátos nevelési igényű, illetve a fogyatékos gyerekek közösségbe történő beilleszkedésének támogatása iránt.

- Kreatívan, kritikusan, innovatívan viszonyul az információs műveltséghez, eredményesen tájékozódik a XXI. századi literációs kultúrában.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséggel vesz részt intézményében a harmonikus, támogató légkör kialakításában.
- Hivatása művelése körében felelősséget vállal a társadalmi kohézió erősítéséért.
- A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.
- Önállóan tervezi és alakítja a digitális műveltségét.

Tantárgy felelőse: dr. Baksa Brigitta főiskolai tanár

Tantárgy oktatásába bevont oktató: